

NOMENCLATURES DE BASE LLATINA: Generalitats

Equivalents en llengües especials

Diverses disciplines de les ciències de la vida i de la salut tenen com a referència una **nomenclatura de base llatina** (tot i que també hi ha altres patrons).¹ És a dir, una nomenclatura de valor internacional formada per denominacions de caràcter alfabètic que segueixen les regles de la gramàtica llatina, la qual està regulada per un organisme reconegut. Aquest organisme assegura l'adequació de les denominacions, vetlla per la seva univocitat i les difon dintre l'àmbit.

Aquestes nomenclatures de base llatina comparteixen unes mateixes característiques:

- Les seves unitats tenen un valor complet de denominacions, ja que tenen *ús escrit i també ús oral* entre els especialistes. (Això les diferencia d'altres nomenclatures de l'àmbit científic de valor només escrit, com ara els símbols de les magnituds físiques i les fórmules químiques.)
- Tot i que segueixen les regles de formació de la gramàtica llatina (en les terminacions i en el lligam sintàctic), *no es poden atribuir a la llengua llatina*, perquè sovint accepten paraules d'origen no llatí i perquè són molt posteriors a l'ús del llatí com a llengua viva.
- En cada disciplina hi ha unes *convencions pròpies* que regulen estrictament la grafia i l'ús de les seves unitats, amb independència de la llengua en què s'utilitzin.
- En tots els casos hi ha un *llistat de referència d'accés públic* que recull les formes adequades, gestionat per un organisme regulador reconegut en el conjunt de l'àmbit.

Pel que fa a la representació d'aquestes denominacions en una fitxa de terme, no hi ha un tractament terminològic únic: segons les convencions seguides, poden figurar a l'interior de la definició o en una nota exclusiva, tenir un espai propi (i, llavors, rebre una etiqueta específica o una etiqueta de llengua llatina), etc.

En la metodologia del TERMCAT, aquestes nomenclatures de base llatina tenen la condició de llengües especials i cadascuna té assignat un codi específic. Els avantatges d'aquesta representació són els següents:

- Els atribueix un espai propi en la fitxa del terme i, a més, deslligat d'una llengua concreta, cosa que s'ajusta al seu valor de formes internacionals vàlides per a totes les llengües.
- Indica a l'usuari a quina nomenclatura concreta corresponen.

Les nomenclatures de base llatina utilitzades en les fitxes actuals del TERMCAT són les següents:

Nom complet i codi	Obra de referència	Convencions gràfiques
nomenclatura científica ² (nc)	Codi Internacional de Nomenclatura d'algues, fongs i plantes Codi Internacional de Nomenclatura Zoològica ³ Codi Internacional de Nomenclatura dels Procarïotes	- Lletra cursiva - Majúscula inicial (component primer) + minúscules
terminologia anatòmica (TA)	Terminologia anatòmica: International Anatomical Terminology	- Lletra rodona - Minúscules en tots els formants
terminologia histològica (TH)	Terminologia histològica	
terminologia embrionària (TE)	Terminologia embryologica	

Exemples:

ca anguila n f

es anguila n f

en eel n

nc Anguilla anguilla

ca xarxa venosa n f

es red venosa n f

en venous network n

TA rete venosum

ca rivet estriat n m

es borde estriado n m

en striated border n

TH limbus striatus

¹ Per exemple, la nomenclatura de virus és de base llatina fins al rang *subgènere* i de base anglesa a partir del rang *espècie*.

² Amb relació a la nomenclatura científica, vegeu més específicament el criteri *NOMS CIENTÍFICS Qüestions particulars*.

³ N'hi ha una versió catalana de l'IEC consultable en línia: <http://cit.iec.cat/cinz/default.asp?opcion=0>.